

Izhajava vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 24 K, za pol leta 12 kron, za četrt leta 6 K, za 1 mesec 2 kroni. Posamezna številka stane 30 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnine po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani depisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Schillerjeva cesta številka 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat 18 v, za večkrat popust. Mali oglasi stanejo pri enkratni objavi 3 K. — Vprašanjem glede inseratov i. dr. je treba priložiti za odgovor dopisnico ali znamko. — Rokopisi se ne vračajo. — Telefon številka 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU

ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER

Črne vesti iz Pariza. Slovensko Celje v žalnih zastavah. Veličastno protestno zborovanje v Celju!

Na smrt obsojeni?

Bern, 15. sušča. »Večerni List« poroča: Švicarski diplomatični krogi so sprejeli iz Pariza vest, da se je svet desetorice sporazumel za sledečo rešitev jugoslovansko-italijanskega spora: 1. Italija odstopi Jugoslaviji Dalmacijo in si pridrži le nekaj otokov vojaškega pomena. 2. Reka postane svobodno mesto pod protektoratom velesil. 3. Jugoslovani se morajo odreči vsem pravicam na Goriško, Trst in Istrijo. 4. Italijanske in jugoslovanske manjšine dobe v obeh državah svojo avtonomijo.

Celje, 17. sušča.

Pod prvim utisom vesti, ki so nam jih prinesli listi, se je vršilo v nedeljo 16. sušča v veliki dvorani Narodnega doma v Celju protestno zborovanje proti nasilju in krivici, ki ga hoče izvesti desetorica diplomatov proti našemu narodu. Mesto koncerta, ki je bil določen za 3. uro, bilo je zborovanje, protest, obupen klic ogorčenega naroda, ki je po stoletnem tlačanstvu pred štirimi meseci zaživel prvo svobodo, ki je v teh kratkih mesecih samostojnosti pokazal, da je svoboda vreden, ki mu grozi danes nevarnost, da se mu odtrga najboljši del zemlje in najboljši del naroda, da se tako zadosti imperalizmu Italije.

Zborovanju je predsedoval starosta celjskih Slovencev g. dr. Josip Serbec, govorili so gg. dr. Milko Hrašovec, Smertnik, Sancin, dr. Zdolšek, dr. Božič, imenom jugoslov. socialne demokracije g. Brezovšek. Govorniki so v težkih besedah obtožbe in obsodbe krivice, ki je še ne moremo verjeti, razpravljali o strašnem načrtu, ki bi zadel naš narod pregloboko v kri in srce, da bi mogli kedaj to prenesti, da bi mogli to mirno preboleti. Nič še ni ofiциelno potrjenega, to pa vemo danes absolutno jasno, da stoji naša stvar v Parizu slabo, in to mora naš narod zvedeti in svet mora zvedeti enotno voljo tega ogoljufanega naroda, ki tudi v teh dneh ne obupava verujoč v svojo silo in v končno zmago pravice.

Sprejeta je bila sledeča rezolucija:

Na protestnem zborovanju v Celju 16. sušča 1919 zbrani narod protestira proti nameravanemu sklepu desetorice mirovne konference, ki nam grozi v protislovju s temeljnim načelom samoodločbe narodov odtrgati najboljši del naše zemlje in našega naroda.

Prisegamo svečano, da se nikdar ne odrečemo naši pravici do naše slovenske Gorice in Goriške, naše Istre in slovenskega Trsta. Nikdar ne bomo priznali laškega gospodstva nad slovensko obaljo in otoki Jadranskega morja.

Našo mirovno delegacijo pozivamo, da ne podpiše mirovne pogodbe, ki bi ne prinesla osvoboditve celemu našemu narodu.

Po zborovanju je na tisoče broječa množica spontano priredila protesten obhod po mestu ter se na to mirno razšla.

Mesto samo si je nadelo žalno oblacilo: raz mnogo hiš vise črne zastave.

Jugoslovanski iredentski sklad.

Za jugoslovanski iredentski sklad se je v nedeljo ob priliki protestnega shoda v Celju nabralo na inicijativo g. Prof. dr. Rusa 1484 K.

Jugoslovanski iredentski sklad.

Celjsko pevsko društvo je poslalo na nedeljskem zborovanju zbrani znesek 1484 K na naslov gospe Franje dr. Tavčarjeve v Ljubljani s sledečim pismom: Pošiljamo Vam vsoto 1484 K, da jo hranite kot temeljno vsoto za „jugoslovanski iredentski sklad“, dokler ne bo konstituiran odbor, ki naj bi ga sestavila naša bojna in telovadna društva in humanitarne in šolske družbe, za kar vas prosimo, da ukrenete nemudoma vse potrebno. Denar smo zbrali na spontanem, a impozantnem protestnem zborovanju v Narodnem domu v Celju v nedeljo popoldne, dne 16. marca t. l. Naši dnevniki naj to idejo razširjajo, ženstvo pa naj znova zapoje: Mal položi dar... Na zdar!

Doneske za zbirko za jugoslovanski iredentski sklad sprejema tudi uredništvo „Nove Dobe“. Prosimo naše zavedno ženstvo, da organizira zbiranje!

Izven že navedenih 1484 K se je darovalo: dr. Joško Pčžar 10 K, V. Plaskan 10 K, I. Vizjak 10.

Dr. V. Kukovec:

Vprašanje avstrijske denarne veljave.

(Konec.)

Mislil se tudi, da bode preostali denarni kapital — če bode papir saj nekakšen kurz imel, se ga bo moglo saj nekako označiti kot kapital — čim dalje bolj angažiran v podjetjih. Papir se ne bo več skrival pod streho zgradb in se bode spreobrnilo povpraševanje in ponudba v škodo nepremičnin. Zmanjšana cena nepremičnin bode združena tudi z nezdravo špekulacijo, ki je njih ceno prej umetno dvignila do ogromne višine, kar se pri splošni gospodarski katastrofi tudi maščuje.

Vse to so le prerokovanja, ki imajo za sebe dosti verjetnosti; treba pa počakati, ali bo res tako.

Take zmešnjave bodo nastale tudi v državnem gospodarstvu, finančah. Davki, doklade, pristojbine in koleki

so danes prenizki v primeri z znižano kupno silo krone in vsled tega z iznosom teh dohodkov država ne more ustrezati svojim nalogam. Uradnikom in javnim uslužbencem bodo se istotako morali zasigurati saj predvojni življenjski pogoji. Torej tudi fiskalne zahteve bodo naraščale. Temu nasproti pa imamo izčrpano gospodarstvo, ki danes in še nekoliko let ne bo sposobno pokriti tudi le redne zahteve države. Pridejo pa ogromne izvanredne potrebe: skrb za pohabljenice in bolnike, sanacija, zavarovanje delavstva, plačevanje obresti dolgov. Vsa ta vprašanja so neodložljiva. Treba jih bode rešiti obenem z zmanjšanjem denarne veljave ali pa kmalu potem. Pereča bodo postala vprašanja stopnjevalnega davka, vojnega davka, revizije kupnih pogodb, sklenjenih na podlagi vojnih dobičkov, razlastitve veleposestev itd. Edino na ta način bode mogoče najti ravnotežje med dohodki in izdatki države.

Vse to nas prilično čaka pri zakonitem zmanjšanju denarne veljave. Seveda bode pri tem mnogo žrtev, mnogo ogorčenja, toda pričakovati je, da vse to za državo ne bo preveč nevarno. Kajti izravna denarne veljave bode pomenila pravzaprav še le končanje vojske in tozadevne žrtve so pravzaprav tudi vojne žrtve. Ne smemo iskati take rešitve, s katero bi bili vsi zadovoljni; kajti take rešitve ne bomo našli. Gledati nam je le na to, da ustvarimo zdravo gospodarsko podlago in na njej zgradimo pravično družabno zgradbo. Tudi še nadalje bomo morali reševati nova vprašanja, da zopet dobimo zgubljeno ravnotežje in uredimo svoj novi dom tako, da se bodo saj s časom vsi člani v njem čutili srečni in zadovoljni.

Na eno pa moramo paziti pri zakonitem zmanjšanju denarne veljave: da je treba vpliv tega znižanja ublažiti kar najbolj mogoče. Videli smo, da zakonito zmanjšanje denarne veljave samo ob sebi ni tako strašna stvar, da bi pa mogla postati nevarna tedaj, če bi se združile z njim nepotrebne zmešnjave. Proti temu treba z vsemi silami delovati.

Ne zadostuje samo, da se izda le suh zakon, ampak dolžnost vseh politikov je, da narod podučijo o potrebi tega koraka in o dobrih posledicah, katerih je pričakovati. Seveda se že danes slišijo najrazličnejša vprašanja, kako bode vplivalo zmanjšanje denarne veljave v tem ali drugem zmislu, in v teh vprašanjih tiče večinoma življenjski interesi vprašujočih poedincev. Način zmanjšanja denarne veljave daje sicer že sam ob sebi odgovor na ta vprašanja, vendar pa ta

vprašanja ostanejo za posameznika usodepolna. Tem vpraševalcem se mora odgovoriti konkretno za vsak posamezni slučaj; kajti tudi v takih podrobnih vprašanjih bode treba večkrat posebnih pojasnil še le pozneje in se odgovor za sedaj še ne more dati izza strokovnjaške mize.

Zmanjšanje denarne veljave globoko reže v celo življenje posameznika in enega zadene na tem, drugega na drugem mestu. Le narod sam in posamezniki vedo, kje jih bode zabolelo, in to treba že naprej premisliti. Bilo bi torej silno potrebno, da se po našem časopisu uvede stalne razprave, v katerih bi se reševala vprašanja glede zmanjšanja denarne veljave. Taka popolnoma demokratska anketa bi nudila mnogo važne snovi za zakonske naredbe in za poduk naroda. S tem bi se izognili poznejšemu krparenju, kakor ga vidimo v slučaju avstrijskega patenta o zmanjšanju denarne veljave iz leta 1811. Narod bi v teku debate o teh vprašanjih končno pojmlil vprašanje zmanjšanja denarne veljave in bi se s tem pomiril, kar bi bilo tudi v veliko korist naše države. Minili so oni časi, ko so se take stvari izvršile le z navadno naredbo in je narod moral vse le molče vzeti na znanje. Narod danes hoče vedeti, kaj se pripravlja, in kako pripravljajo njegovi zastopniki njegovo usodo.

Če se po srečnem naključju najde nazadnje še zaklad kralja Matjaža in bi ne bilo treba denarne veljave zmanjšati, tedaj tudi to razmišljanje ne bode škodovale, ampak bode ostala vendar le korist, da se je med narodom dvignil smisel za premišljevanje o gospodarskih vprašanjih. S tem odvrnemo pogled množice od malenkostnih vsakdanjosti in ljudi napeljemo k dalekosežnim problemom.

Zaključek.

Prepričan sem, da marsikdo ne bo zadovoljen z mojimi nazori, ker je morebiti želel slišati ravno nasprotno. Toda sami sebe varati ne smemo. Gledati moramo stvari, kakoršne so v resnici. Grešimo največ s tem, ker današnje stanje gledamo z očmi iz leta 1914. To leto je danes le še zgodovina in stoletje leži za tem letom. Preleteli smo to stoletje po bliskovo in z vezanimi očmi, da se težko vživimo v današnji čas. Ker smo sami preživeli to zgodovino, odvrnemo tem težje svoj pogled iz preteklosti v prihodnost. Pesnik Vojnovič pravi: „To ni vojska, to je revolucija“; Masaryk pa pravi, da je „prava revolucija le v glavah in srcih“. To revolucijo moramo v sebi samih preživeti, moramo razumeti čas in moramo imeti pogum do konca misliti in resnico povedati. Moramo iskati koren vsega zla in mu v oči pogledati.

Darujte za jugoslovansko iredento v prid našim neodrešenim in podjarmljenim jugoslovanskim bratom.

Karol Vanič, Celje Rotovška ulica št. 15 Zaloga tu- in inozemskega manufakturnega blaga. 212

Sadjevec, vino in kiselovo razpo-
silja A. Oset, p. Guštanj. 336 10-5

KINO GABERJE

Ponedeljek 17., torek 18., sreda 19.

Ben Kabara

Detektivski film v 4 dejanjih.
Njegov mali lakaj
Veseloigra v 2 dejanjih.

Za mladino neprimerno.

Čitajte! Ravnokar je izšla knjižica
Dr. B. Derč: 388 4-1

Dojenček, njega ne- govanje in prehrana.

Vse matere, ki hočejo vzrediti
zdrave in krepke otroke, morajo čitati
to knjižico. Pisatelj — zdravnik stro-
kovnjak za otročje bolezni — podaja
praktične nasvete, kako je ravnati z
dojenčki. Knjižica se naroča pri Ti-
skovni zadrugi v Ljubljani, Sodna
ulica št. 6. Cena K 3.—, s poštnino
K 3'30. Denar je poslati naprej, ali pa
se pošlje knjižica po povzetju.

Sprejmeta se

hlapec in konjem in dekla

za gostilno pri g. Kamenšek-u na
Doberni pri Celju.

Istotam 386 2-1

se prodaja

breja koza čiste sanske pasme (impor-
tirana iz Moravske) in kozel iste pasme
skupaj za 1200 kron.

Mizarstvo

Delavnica, popolnoma urejena z orodjem
za 3 pomočnike, nekaj lesa in drugo,
v prijaznem trgu Spodnje Štajerske,
železniška postaja, se vsled družinskih
razmer cenovno prodaja. Prevzeti je tudi
371 več naročil. Ponudbe na 2-2

Hugo Schuler, Laški trg.

HOTEL RESTAVRACIJA BALKAN

priporoča dobro kuhinjo in izvrstna vina
ter ima dnevno pivo v sodčkih. —
Na razpolago je klubova soba.

Kosilo

177 za abonirane. 104-11

ČEVLJARSKA DELAVNICA

Rud. Zontič
Bolniška (Špitalska) ulica
št. 2 (blizu kolodvora)

izdeluje čevlje po najnižji ceni in solidni
izgotovitvi. 46 104-18

Miši, podgane, ste- nice in šcurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se vporablja moja preiz-
kušeno najboljša in povsod hvaljena sredstva.
kakor: Za poljske miši 5 K, za podgane in
miši 5 K, za šcurke 5 K, tinktura za stenice
2 K, posebno močna tinktura za stenice 5 K,
uničevalec moljev 2 K, prašek proti mrče-
som 2 in 4 K, tinktura proti ušem pri ljudeh
3 K, mazilo za uši pri živini 2 K, prašek za
uši v obleki in perilu 2 K, tinktura za bolhe
pri pseh K 1'50, tinktura proti mrčesu na
sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) 3 K.
Pošilja po povzetju **Zavod za eksport**
M. Jünker, 85-13
Zagreb 37, Peirinska ulica 3.

Knjigarna, 264 umetnine in Goričar & Leskovšek, Celje. muzikalije

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

I. in največja jugoslovanska to- varna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in svetlo-likanje perila

barva vedno vsako-
vrstno blago,
čisti obleke,
pere vsakovrstno
perilo, po ka-
tero pošlje brezplačno
na dom,
svetlo lika
ovratnike, zapest-
nice, srajce.

345 10-5

Jos. Reich Ljubljana

Tovarna: Poljanski nasip št. 4
Podružnica: Šelenburgova ul. št. 3.

Poštna naročila se točno izvršujejo

RESTAVRACIJA NARODNI DOM

priporoča svojo izvrstno toplo in mrzlo
kuhinjo vsaki čas in najboljša domača
vina. 260 104-22

Lastna mesarija.

Restavrater **Franc Pavlinc.**

251 52-9

Vinko Kukovec

stavbno podjetje in trgovina
z lesom
Čava št. 22 pri Celju

Proda se

385 2-1

I etažna parna pekara „Viennara“ patent Werner & Pfeiderer, ognjišče
2175 mm dolgo, 1750 mm široko z izkoriščeno ploščo 3 1/2 m², kotel z 250 l
vsebine, poniklana armatura, lice iz belih in modrih ploščic, ustna 600 mm,
nadalje najmodernejša oprema pekarije kakor: korito za mesiti
testo 2500 mm dolgo 30 cm visoko, iz pocinkane pločevine, razdelilni stroj,
tehtnica z mizo, 3 delni razdelilni stroj za testo „Vindobona“, razne druge pri-
prave, vse komaj 1 leto v rabi. Pekarna se more premestiti. Vrednost 24.000 K.
Prodajna cena 16.000 K. Ponudbe in vprašanja na upravništvo „Nove Dobe“.

Izdaja sladkorja.

Od 24. do 29. marca 1919 na nove zelene izkaznice, samo za občine:
mesto Celje in okolica Celje. Vsaka oseba dobi 1 kg sladkorja po K 3'40 za
kg. Krstni listi in zdravniška spričevala se ne bodo upoštevali. Kdor do 29. marca
ne bode prišel po njega, se mu pozneje isti ne bode več oddal. 384 2-1

Mestni magistrat Celje.

Kako obrestujem najbolje moje premoženje?

Vsak si zagotovi 3% obresti
s tem

da sklene življenjsko zavarovanje!

Kdor na primer vplača danes K 837'40, dobi po preteku 6 let vplačani
znesek z 3% obrestmi, t. j. natančno K 1000— v gotovini izplačan. Med tem
časom bil je tudi zavarovan za slučaj smrti.

Natančna pojasnila daje in sprejema za zavarovanja

zavarovalni oddelek

sklada za vojaške vdove in sirote
Ekspozitura **Maribor.**

383 3-1

PRICA & KRAMAR, Celje

Na debelo in drobno! ZALOGA Na debelo in drobno!

galanterijskega, norimberškega in mod-
nega blaga ter kranjskih izdelkov.

V trgovino za sadjevec in vino

na debelo pristopim kot tihi družbenik, več v poslovodstvu in
z gotovim denarjem. Ozira se samo na resnega reflektanta, ka-
teri ima vinske sode na razpolago. Cenjene ponudbe pod šifro
»Trgovec« na upravništvo lista. 391 1

Za gradbo železnice

se sprejmejo delavci. Zaslužek od ure K 1'50
do 1'70. Stanovanje brezplačno, dobra hrana
K 4'50 na dan. Zglasiti se je v delavski
kantini tovarne za izdelovanje papirja
Guggenbach, pošta Uebelbach bei Peggau,
Štajersko. 381 2-2

Kupim ali vzamem v najem

pekarijo

v večjem industrijskem in prometnem kraju.
Naslov v upravništvu »Nove Dobe«. 376 3-2

Sedlarska in tape- tarska delavnica

J. Strelec
Celje, Samostanska
ulica št. 16. 245 104-20

GOSTILNA „BRANIBOR“

priporoča cenj. gostom najboljša
domača vina ter vsak čas toplo
in mrzlo kuhinjo.

Za obilni obisk se priporoča

244 104-22 **A. Robek.**

Stavbena in galant. kleparska obrt
A. Jošta nam.

Franjo Dolžan
243 104-22
Celje, Graška c. 8
(nasproti „belega vola“)

Prevzema vsa v to stroko spadajoča
dela. Postrežba točna in solidna.

Pri tvrdki
Ivan Ravnikar
Celje
167 104-20

se dobivajo vsakovrstne barve,
suhe in oljnate, posteklinaste
(emajlne barve), lake, pristni
firnež in vsakovrstni čopiči po
najnižjih cenah.

Karol Loibner, Celje

priporoča

špecerijsko blago ter
vsakovrstne barve
za obleke, s kate-
rimi si lahko vsakdo
barva vsakovrstno
blago sam.

242 104-22